Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0139

Marknadsstabilitet för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer

Europaparlamentets ändringar antagna den 29 april 2026 av förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av beslut (EU) 2015/1814 vad gäller reserven för marknadsstabilitet för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer (COM(2025)0738 – C10-0320/2025 – 2025/0380(COD))[1]

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

[1] Ärendet återförvisades för interinstitutionella förhandlingar till det ansvariga utskottet, i enlighet med artikel 60.4 fjärde stycket i arbetsordningen (A10-0098/2026).

Ändring 1
Förslag till beslut
Skäl 1a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändring*
	(1a) Europeiska rådets slutsatser av den 12 december 2019 står bakom målet att i överensstämmelse med målen i Parisavtalet uppnå en klimatneutral union senast 2050.

Ändring 2
Förslag till beslut
Skäl 3

Kommissionens förslag	*Ändring*
(3) En analys av reservens förväntade funktion, med beaktande av aktuell information, visar att riktade ändringar av vissa parametrar skulle förbättra förutsägbarheten på marknaden och stabilisera prisrörelserna under det nya systemets första år.	(3) En analys av reservens förväntade funktion, med beaktande av aktuell information, visar att riktade ändringar av vissa parametrar skulle förbättra förutsägbarheten på marknaden och stabilisera prisrörelserna under det nya systemets första år. ***För att dessa ändringar inte ska hindra unionens insatser för att fasa ut fossila bränslen krävs ytterligare åtgärder från medlemsstaternas sida. Enligt Europeiska centralbanken ligger de gröna investeringarna i unionen fortfarande under de nivåer som krävs för att uppnå målet om minskade koldioxidutsläpp senast 2030. Medlemsstaterna måste därför fortsätta att vara vaksamma mot risken för ett***

grönt finansieringsunderskott.

Ändring 3
Förslag till beslut
Skäl 3a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändring*
	(3a) Genomförandet av utsläppshandelssystemet för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer måste åtföljas av kompletterande åtgärder för en utfasning av fossila bränslen, som är det effektivaste verktyget för att hjälpa hushållen att minska sitt beroende av fossila bränslen och därmed för att begränsa effekterna av ETS2 för konsumenterna eftersom efterfrågan på bränsle i byggnads- och transportsektorerna fortsätter att i ett kortare perspektiv huvudsakligen vara icke-elastisk. Medlemsstaterna är skyldiga att använda intäkterna från auktionen av utsläppsrätter för de ändamål som anges i artikel 30d.6 i direktiv 2003/87/EG och prioritera verksamhet som kan bidra till att hantera de sociala aspekterna av handeln med utsläppsrätter inom ramen för ETS2. Det skulle därför vara lämpligt om medlemsstaterna använde intäkterna från auktioneringen av utsläppsrätter som tagits ut från reserven för att komplettera sina sociala klimatplaner. Det är lika viktigt att kommissionen kompletterar sin analys av de slutliga uppdaterade

	nationella energi- och klimatplanerna genom att för varje medlemsstat identifiera sektorsspecifika åtgärder för en utfasning av fossila bränslen och en bättre användning av ETS-intäkterna som skulle kunna bidra till att minska efterfrågan på ETS2-utsläppsrätter. Det är också viktigt att stärka EIB:s Frontloading Facility och att överväga ytterligare åtgärder för att öka budgeten för den sociala klimatfonden så att hushållen får ekonomiskt stöd i god tid och på en nivå som återspeglar utvecklingen av ETS2-priserna. Kommissionen måste överväga att förlänga den sociala klimatfondens löptid.

Ändring 4
Förslag till beslut
Skäl 4

Kommissionens förslag	*Ändring*
(4) För att öka den långsiktiga förutsägbarheten på marknaden bör de utsläppsrätter som placerats i reserven för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer och som inte har tagits ut förbli giltiga ***efter*** den 31 december ***2030***.	(4) För att öka den långsiktiga förutsägbarheten på marknaden bör de utsläppsrätter som placerats i reserven för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer och som inte har tagits ut förbli giltiga ***fram till*** den 31 december ***2033, och delvis fram till den 31 december 2035. Inom fyra år efter det att ETS2 har tagits i drift bör kommissionen genomföra en konsekvensbedömning, inbegripet en bedömning av fördelningseffekterna, och en utvärdering av de miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenserna***

av de återstående utsläppsrätterna i reserven.

Ändring 5
Förslag till beslut
Skäl 6

Kommissionens förslag	*Ändring*
(6) Mekanismen för att öka prisstabiliteten under de första tre år då utsläppshandelssystemet för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer tillämpas bör stärkas med försiktighet, i syfte att ytterligare förbättra dess förmåga att reagera på omotiverade prisfluktuationer och öka förutsägbarheten på marknaden. Detta skulle kunna innebära att en större volym utsläppsrätter släpps ut på marknaden. Om åtgärden tillämpas två gånger under samma 12-månadersperiod bör även det ytterligare uttaget göras vid två tillfällen.	(6) Mekanismen för att öka prisstabiliteten under de första tre år då utsläppshandelssystemet för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer tillämpas bör stärkas med försiktighet, i syfte att ytterligare förbättra dess förmåga att reagera på omotiverade prisfluktuationer och öka förutsägbarheten på marknaden. Detta skulle kunna innebära att en större volym utsläppsrätter ***utan dröjsmål*** släpps ut på marknaden. Om åtgärden tillämpas två gånger under samma 12-månadersperiod bör även det ytterligare uttaget göras vid två tillfällen.

Ändring 6
Förslag till beslut
Skäl 6a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändring*
	(6a) Alltför höga prisnivåer på utsläppsrätter inom utsläppshandelssystemet för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer kan fortfarande få oproportionerliga konsekvenser för utsatta hushåll, samtidigt som kraftiga prisfluktuationer kanske inte bara inträffar två

gånger om året. I samband med översynen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG är det viktigt att överväga ytterligare sociala skyddsåtgärder, och det vore lämpligt om kommissionen skulle överväga starkare instrument för att begränsa prisökningar i syfte att garantera prisstabilitet på lång sikt. I detta avseende skulle kommissionen kunna överväga en lista med alternativ såsom att efter den 31 december 2029 stärka och förlänga den mekanism för alltför stora prisökningar på 45 EUR, fastställd i 2026 års priser, anpassa reserven för marknadsstabilitet i enlighet med detta, inbegripet frekvensen och volymen för uttag av utsläppsrätter och volymen i reserven vid behov, bedöma möjligheten att låta medlemsstater genom undantag tillfälligt inte tillämpa systemet på bostadshus, förutsatt att de visar att de kan uppnå ansvarsfördelningsmålen genom att införa andra åtgärder och förutsatt att de har införlivat Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 i nationell rätt, vilket säkerställer möjligheten att använda intäkterna från utsläppshandeln till direktstöd, såsom klimatmässig utdelning, utan att behöva bevisa en positiv miljöpåverkan eller införa andra åtgärder för att minimera de kostnader som överförs på utsatta hushåll.

Senast den 1 mars 2027 måste kommissionen bedöma dessa alternativ i vederbörlig ordning, med avseende på deras sociala och miljömässiga konsekvenser, samtidigt som det säkerställs att de inte inverkar negativt på uppnåendet av unionens klimatmål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119.

Ändring 7
Förslag till beslut
Skäl 6b (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändring*
	(6b) Efter översynen av den reserv för marknadsstabilitet som föreskrivs i detta ändringsbeslut vore det lämpligt om kommissionen skulle kunna genomföra en konsekvensbedömning av utsläppshandelssystemet för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer för att bedöma dess sociala konsekvenser och dess inverkan på uppnåendet av klimatmålen, samt en bedömning av fördelningseffekterna vad gäller antalet utsatta hushåll för vilka stöd har gjorts tillgängligt från den sociala klimatfonden och EIB:s facilitet för förskottstilldelning (frontloading facility) senast det datumet, inbegripet, när så är möjligt, en uppdelning efter typ av geografiskt område, inkomstfördelning

	och kön, som också måste överväga ytterligare åtgärder för att säkerställa både miljömässig integritet och social rättvisa inom ETS2.

Ändring 8
Förslag till beslut
Artikel 1 – stycke 1 – led 1
Beslut (EU) 2015/1814
Artikel 1a – punkt 3

Kommissionens förslag	*Ändring*
(1) I punkt 3 ska andra meningen ***utgå***.	(1) I punkt 3 ska andra meningen ***ersättas med följande:***
	”Från och med den 1 januari 2034 ska 50 % av de utsläppsrätter som avses i det stycket och som inte har tagits ut från reserven inte längre vara giltiga. Från och med den 1 januari 2036 ska de återstående utsläppsrätter som avses i det stycket och som inte har tagits ut från reserven inte längre vara giltiga.”.

Ändring 9
Förslag till beslut
Artikel 1 – stycke 1 – led 4a (nytt)
Beslut (EU) 2015/1814
Artikel 1a – punkt 7

Nuvarande lydelse	*Ändring*
	(4a) I punkt 7 ska andra meningen ersättas med följande:
De volymer som ska tas ut från reserven ska fördelas jämnt under en period på tre månader, med början senast ***två månader*** efter den dag då villkoren uppfylldes	”De volymer som ska tas ut från reserven ska fördelas jämnt under en period på tre månader, med början senast ***30 dagar*** efter den dag då villkoren uppfylldes enligt

enligt offentliggörandet i det hänseendet i Europeiska unionens officiella tidning enligt artikel 30h.8 i direktiv 2003/87/EG.	offentliggörandet i det hänseendet i Europeiska unionens officiella tidning enligt artikel 30h.8 i direktiv 2003/87/EG.*”*

(32015D1814)

Ändring 10
Förslag till beslut
Artikel 1a (ny)
Beslut (EU) 2015/1814
Artikel 3 – punkt 1a (ny)

Kommissionens förslag	*Ändring*
	Artikel 1a
	I artikel 3 i beslut (EU) 2015/1814, ska följande stycke läggas till:
	”Inom fyra år från det att handeln med utsläppsrätter för byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer enligt kapitel IVa i direktiv 2003/87/EG inleds ska kommissionen genomföra en konsekvensbedömning, inbegripet en bedömning av fördelningseffekter, och en utvärdering av de miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenserna av de återstående utsläppsrätterna i reserven enligt artikel 1a i detta beslut, och fastställa om det är lämpligt att helt eller delvis ogiltigförklara dessa utsläppsrätter. Denna utvärdering ska, där så är lämpligt, åtföljas av ett lagstiftningsförslag.”.